

**KEDYSI
TU ŽILI
VLKY**

CHARLOTTE McCONAGHY

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Hana Brunovská
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Z anglického originálu Charlotte McConaghy: *Once There Were Wolves*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Flatiron Books, New York 2021,
preložila Lenka Cinková.

*Tento príbeh je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom
autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek
podobnosť so skutočnými miestami, udalosťami a žijúcimi či nežijúcimi
osobami je náhodná.*

ONCE THERE WERE WOLVES. Copyright © 2021 by Charlotte McConaghy
All rights reserved

Published by arrangement with Flatiron Books.

Translation © Lenka Cinková 2021
Cover Design © Barbara Baloghová 2021
Cover Photo © Shutterstock
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2021

ISBN 978-80-220-2359-7

*Venujem
svojej maličkej.*

*Je len jedno zviera,
čo v lese zavýja.*

ANGELA CARTER

1

KEĎ SME MALI OSEM, ocko ma rozrezal od krku po brucho.

Jeho prašná, krvou páchnuca dielňa stála v lese uprostred divokej prírody Britskej Kolumbie. Viseli v nej sušiacie sa zvieracie kože, keď sme sa pomedzi ne predierali, obtierali sa nám o čelo. Chvela som sa, no Aggie, oveľa odvážnejšia než ja, kráčala predo mnou a diabolsky sa usmievala. Nejedno leto som strávila uvažovaním, čo sa v tejto kôlni deje, a teraz, keď som sa konečne ocitla dnu, nevedela som sa dočkať, kedy sa odtiaľto dostanem.

Keď ocko lovil zajaca, dovolil nám, aby sme s ním v lese stopovali, no nikdy ho nezabil pred našimi očami.

Aggie bola nedočkavá, v zhone zakopla o sud so soľným roztokom. Po náraze, ktorý som pocítila aj na svojej nohe, sa dielňou rozľahol hlasný dunivý zvuk. Ocko na nás pozrel a vzdychol si. „Naozaj to chcete vidieť?“

Aggie prikývla.

„Ste pripravené?“

Opäť prikývla.

Videla som huňatého zajaca a množstvo čepelí. Zviera sa nehýbalo, už bolo mŕtve.

„Tak poďte sem.“

Podišli sme k nemu a každá z jednej strany sme sa naklonili nad pracovný stôl. Zblízka som videla, že srst zajaca hýri farbami – červenohnedá, tmavooranžová, krémová, rôzne odtiene sivej, bielej a čiernej. Kaleidoskop farieb, ktoré mu mali pomôcť splynúť s prostredím a ochrániť ho presne pred týmto osudom. Chudák zajac.

„Rozumiete, prečo to robím?“ opýtal sa ocko.

Obe sme prikývli. „Zabezpečujeme si živobytie v súlade s prírodou,“ povedala Aggie.

„Čo to znamená? Inti?“

„Lovíme len pre vlastnú spotrebu a zvyšky vraciame do ekosystému, pestujeme vlastné plodiny a žijeme tak sebestačne, ako sa dá,“ odvetila som.

„Správne. Preto vzdajme úctu tomuto zvieraťu a poďakujeme mu, že nám poskytuje obživu.“

„Ďakujeme,“ zahlaholili sme s Aggie. Mala som pocit, že zajacovi je naša vďačnosť ukradnutá. V duchu som ho skľúčene odprosila. V podbruší som celý čas cítila záchvevy. Chcela som sa odtiaľ dostať. Bolo to oc-kovo kráľovstvo, kožušiny, čepele a krv, pach, ktorý ho večne obklopoval, to všetko odjakživa patrilo iba jemu a priala som si, aby to tak aj zostalo. V tej chvíli akoby sa pred nami otvárali dvere na akési temné, kruté miesto, určené iba pre dospelých, a nechápala som, prečo po ňom Aggie túži, no chcela ho spoznať, a tak som tam musela ostať aj ja. Šla som všade, kam šla Aggie.

„Predtým než ho zjeme, musíme ho však odrať. Kožušinu spracujem, aby sme ju mohli použiť alebo predať, a potom zviera celé skonzumujeme, aby po ňom neostal nijaký...?“

„Odpad,“ doplnili sme.

„A prečo?“

„Odpad je najväčším nepriateľom planéty,“ odvetili sme.

„No tak, oci,“ poháňala ho Aggie.

„Dobre teda, najprv ho rozrežeme od krku až po brucho.“

Priložil hrot noža k huňatému krku zajaca. Hneď som vedela, že som urobila chybu. Skôr než som stihla zavrieť oči, nôž sa mi zabodol do hrdla a dlhým, svižným pohybom mi rozrezal pokožku až po brucho.

Sťažka som dopadla na zem, trup rozrezaný, vnútornosti vonku. Bolo to také skutočné, bola som si istá, že uvidím krv, kričala som ako zmyslov zbavená, zrazu kričal aj ocko, pustil nôž, Aggie klesla na zem a pevne ma zovrela v náručí. Cítila som na hrudi tlkot jej srdca. Prstami mi rytmicky poklepkávala po chrbte. V jej kostnatých rukách som bola opäť celistvá. Znova som to bola ja, nikde krv ani rana.

Odjakživa som vedela, že som čímsi iná ako ostatní, no v ten deň som si uvedomila, že je to nebezpečné. V ten istý deň, keď som sa vypoťácala z kôlne do dlhého fialového súmraku a uprela pohľad na líniu stromov, som prvýkrát v živote videla vlka – a on videl mňa.

Teraz, v odlišnej časti sveta, všetko zahaľuje hustá tma a navôkol sa ozýva ich dýchanie. Vzduch zrazu páchne inak. Stále je teplý a zemitý, ale cítiť v ňom pižmo, čo naznačuje strach. Znamená to, že niektorý sa zobudil.

Svetla je tu málo, no dosť na to, aby sa odrazilo od jej zlatistých očí.

Len pokoj, prihováram sa jej v duchu.

Je to vlčica číslo šesť, matka. Pozoruje ma z kovovej klietky. Jej kožušina je bledá ako zimná obloha. Jej la-

by dosiaľ nepoznali dotyk ocele. Keby som mohla, ochotne by som ju toho mrazivého poznania ušetrila. Inštinkt ma nabáda, aby som ju skúsila upokojiť láskavými slovami či nežným pohladením, no viem, že ju deš sí práve moja prítomnosť, preto jej dám radšej pokoj.

Lahkým krokom prejdem okolo ostatných klietok na koniec zadnej časti nákladiaka. Pánty na posuvných dverách pri otváraní škrípu. Keď zoskočím na zem, ozve sa zachrupčanie. Ocitám sa v tajuplnom nočnom svete. Snehová pokrývka siaha až k mesiacu a v jeho svetle tlmene žiari. Opadané stromy sa striebristo ligocú. Z úst mi vychádzajú chuchvalce pary.

Zaklopem na okienko na strane vodiča, aby som zobudila kolegov, ktorí spia v kabíne nákladiaka. Pozrú na mňa, unavene žmurkajú. Evan sa zakryl dekou. Cítim, ako sa mi jej pichľavý okraj obtiera o pokožku na krku.

„Šestka sa zobudila,“ oznámim im. Vedia, čo to znamená.

„To nedopadne dobre,“ prorokuje Evan.

„Nikto nič nezistí,“ ubezpečím ho.

„Anne vyskočí z kože.“

„Anne nech si trhne nohou.“

Pri tejto príležitosti tu mali byť novinári, vládni predstavitelia, predsedovia organizácií a ozbrojený dozor. Mala to byť slávnostná udalosť. Namiesto toho nás v poslednej chvíli zabrzdilo nariadenie vydané s cieľom zdržať nás dotedy, kým zvieratá nezabije stres z dlhotrvajúcej cesty. Naši nepriatelia chceli dosiahnuť, aby sme ich držali v klietkach, až kým im srdce nevytvorí službu. To nedopustím. Preto sme sa dnes vo štvorici – traja biológovia a jedna veterinárka – so vzácnym nákladom vkradli do lesa osvetleného mesačným

svitom. Potichu a nepozorovane, bez dovolenia. Tak ako to malo byť od začiatku.

Sme na konci cesty, s nákladiakom sa ďalej nedostaneme, nuž pokračujeme peši. Najprv zdvihneme klietku vlčice číslo šesť. Niels a ja sa chopíme zadnej časti, každý vezme jeden roh, Evan, ktorý je statnejší, ju drží spredu. Amelia, naša veterinárka a jediná miestna obyvateľka v našej skupine, tu ostane a bude dozerať na zvyšné dve klietky.

K ohrade je to čosi vyše osemsto metrov. Brodíme sa hlbokým snehom. Šestka nevydá nijaký zvuk, iba jej tiché dychčanie prezrádza, aká je rozrušená.

V diaľke sa ozve pôvabné volanie potáplice.

Uvažujem, či ten osamelý nočný výkrik, pripomínajúci jej vlastné odveké volanie, vo vlčici niečo prebudí. No ak sa tak aj stalo, neodpovedá – aspoň nie spôsobom, ktorý dokážem vnímať.

Mám pocit, že k ohrade to trvá celú večnosť, no napokon zbadám jej drôtené oplotenie. Zložíme Šestkinu klietku za bránu a vrátíme sa po zvyšné dve zvieratá. Nerada ju nechávam bez dozoru, len málo ľudí vie, kde presne sa tieto ohrady v lese nachádzajú.

Ako ďalšieho prinesieme vlčieho samca číslo deväť. Je mohutný, takže naša druhá cesta je náročnejšia ako prvá, no uľahčuje nám ju aspoň skutočnosť, že sa nezoбудil. Tretím vlkom je jednoročná samica číslo trinásť. Je to Šestkina dcéra, ľahšia ako dospelé vlky, a pri tejto ceste už máme so sebou aj Ameliu. Kým prenieseme Trinástku do ohrady, už pomaly svitá. Som unavená až do špiku kostí, ale cítim aj vzrušenie a obavy. Samica číslo šesť a samec číslo deväť sa nikdy nestretli. Nepochádzajú z tej istej svorky. Dávame ich spolu do ohrady a dúfame, že si k sebe nájdu cestu. Ak má ten-

to projekt priniesť výsledky, potrebujeme reprodukčné páry.

Rovnako pravdepodobné však je, že niektorý z nich toho druhého zabije.

Otvoríme kliecky a vyjdeme z ohrady.

Šestka je celkom čulá, no nepohne sa. Aspoň nie do-
vtedy, kým sa nevzdialime natoľko, koľko sa dá, aby
sme ich nestratili z očí. Nepáči sa jej náš pach. Zakrátko
vidíme, ako sa jej pružné telo dvíha a zľahka našľapa-
puje po snehu. Je skoro taká biela ako zem, po ktorej
kráča. Aj ona žiari. O chvíľu zdvihne ňufák a oňuchá
vzduch, možno si všimne telemetrický obojok, ktorý
sme jej priplli na krk. Vtom, namiesto aby sa pustila do
skúmania nového sveta, rýchlo prebehne k dcérinej
klietke a ľahne si k nej.

Pri tom pohľade sa vo mne prebudí čosi teplé a kreh-
ké, niečo, čoho som sa začala báť. Číha tu na mňa ne-
bezpečnosť.

„Čo keby sme ju nazvali Popolavá?“ navrhuje Evan.

Slnko pomaly stúpa, svitanie mení farbu zo sivej na
zlatistú.

Zvyšné dve zvieratá sa preberajú z umelo navodené-
ho spánku. Všetky tri vlky vylezú z klietok na svoj šty-
ridsaťarový kus jagavého lesa. Je to málo, no viac mies-
ta zatiaľ nedostali. Bola by som radšej, keby tu nemusel
stáť žiadny plot.

Otočím sa a vyberiem sa späť k nákladniaku. „Nijaké
mená. Voláme ju číslo šesť.“

Len nedávno, aspoň z hľadiska kolobehu sveta, nebol
tento les malý a riedky, ale hustý a plný života. Bujneli
v ňom jarabiny, osiky, brezy, borievky a duby, rozprestie-
ral sa doširoka, hýril farbami, pokrýval dnes už obna-

žené škótske vrchy a poskytoval potravu a prístrešie mnohým divým tvorom.

A medzi koreňmi, kmeňmi a korunami tu behali vlky.

Teraz, o stovky rokov neskôr, opäť kráčajú po tomto území. Skrýva sa v ich telách nejaká dávna spomienka na túto pôdu? Pamätajú si ju, tak ako si ona pamätá ich? Dobre ich pozná – čakala, kým prídu a prebudia ju z dlhého spánku.

Celý deň strávime prenášaním ostatných vlkov do ohrád. S príchodom večera sa vrátíme do základného tábora, neveľkej kamennej chatky na hranici lesa. Moji kolegovia v kuchynke pijú šumivé víno – oslavujú, že sme vypustili všetkých štrnásť vlkov dravých do troch aklimatizačných ohrád. Ale naše vlky ešte nie sú slobodné, experiment sa sotva začal. Sedím pri počítačových obrazovkách, hľadím na prenos z kamier v ohradách a uvažujem, čo si asi myslia o svojom novom domove. Tunajší les sa podobá na ten v Britskej Kolumbii, odkiaľ prišli, ale nachádza sa v miernom, nie v arktickom podnebí. Z toho lesa som prišla aj ja a viem, že tu to vonia a vyzerá inak, sú tu iné zvuky, iná atmosféra. No poznám vlky a jedným som si celkom istá – vedia sa prispôbiť. Zatají sa mi dych, keď vidím, že veľký samec číslo deväť sa približuje k útlej samici číslo šesť a jej dcére. Samice vedia, že číslo deväť sa blíži. Pri zadnom konci ohrady si vyhrabali dieru v snehu a schúlili sa do nej. Samec sa nad nimi týči, srseť mu hrá odtieňmi sivej, bielej a čiernej. Majestátnejšieho vlka som ešte nevidela. Položí Šestke hlavu na zátylok, aby jej dal najavo svoju prevahu. Živo cítim, ako ma jeho ňufák tlačí na zadnej strane krku. Na pokožke ma štekľí jeho hebká srseť, z jeho teplého dychu mi naskakuje husia koža.

Šestka zaskučí, no prejaví mu úctu a ostane ležať. Ani sa nepohnem, stačí náznak vzdoru a do hrdla sa mi zaboria jeho tesáky. Zľahka ju uhryzne do ucha. Na ušnom lalôčiku cítim ostré zuby, od zdesenia zavriem oči. Bolesť pominie takmer rovnako rýchlo, ako sa objavila. V tmavej miestnosti sa vraciam k sebe. Keď opäť pozriem na obrazovku, Deviatka samice ignoruje, prechádza sa okolo plota. Ak ho budem ďalej pozorovať, pri každom jeho kroku pocítim chladný sneh na svojich bosých nohách, preto radšej odvrátim zrak – už som príliš blízko, moje telo stráca jasné kontúry. Zahľadím sa na tmavý strop chatky a čakám, kým sa mi spomalí tep.

Som iná ako väčšina ľudí. Môj pohyb životom ovplyvňuje skutočnosť, že moje telo špecificky vníma dotyk. To som si uvedomovala odjakživa, no až neskôr som zistila, že pre môj stav existuje názov. Dozvedela som sa, že trpím neurologickou poruchou, ktorá sa volá dotyková synestézia. Môj mozog reprodukuje zmyslové prežívanie iných živých tvorov – ľudí a niekedy aj zvierat. Cítim to, čo vidím, na okamih sa stávam nimi, splývam s nimi, ich bolesť je aj mojou bolesťou a ich slasť je aj mojou slasťou. Znie to ako čosi nadprirodzené, dlho som si myslela, že je to tak, no v skutočnosti sa fungovanie môjho mozgu veľmi nelíši od toho, ako pracujú mozgy ostatných – pri pohľade na niečiu bolesť ľudské telo zareaguje tak, že stuhne, strhne sa alebo sa odťahne. Empatiu máme v génoch. Kedysi sa mi páčilo, že cítim to, čo cítia iní. Teraz ma neutíchajúci prúd zmyslových vnemov vyčerpáva. Dala by som čokoľvek, aby som sa od neho oslobodila.

Tento projekt nebude mať úspech, ak sa od vlkov nedosobním. Nemôžem sa do nich priveľmi vžívať, to by

bol môj koniec. Svet je pre vlky nebezpečné miesto. Väčšina z nich onedlho zomrie.

Keď sa znova pozriem na hodinky, je polnoc. Pozorovala som vlky, kým spali alebo sa prechádzali, a márne som dúfala, že ich začujem zavýjať – jeden začne a ďalšie sa pridajú. No vlky nezavýjajú, keď sú pod tlakom. Chatku, ktorá nám slúži ako základňa, tvorí hlavná miestnosť, kde máme všetky počítače a príslušenstvo, príslušná kuchynka a kúpeľňa umiestnená v zadnej časti. Vonku stojí stajňa pre tri kone. Evan a Niels sa už oči vidne pobrali domov do prenajatých chatiek v neďalekom meste. Som taká unavená, že si ani nepamätám, či som sa s nimi rozlúčila. Naša dátová analytička Zoe spí na gauči. Mala som odísť už dávno. Nemotorne si navlečiem zimnú výbavu.

Vykročím do ostrého, chladného vzduchu. Cez les sa odveziem na kľukatú cestu, ktorá sa niekoľko kilometrov vinie pozdĺž severozápadnej časti pohoria Cairngorms. Tmu pretínajú iba svetelné kužele z mojich predných reflektorov. Nerada jazdím autom v noci, keď sa bohatý, prekvitajúci svet mení na zívajúcu prázdnotu. Keby som zastala a vošla do nej, našla by som celkom iný svet – živé chvenie, žiariace oči a drobné labky uháňajúce húštinou. Zabočím na užšiu cestu plnú zákrut a tá ma privedie až do údolia, kde stojí Modrá chalúpka, domček postavený zo sivomodrého kameňa a obklopený trávnatými výbehmi pre kone. Cez deň poskytuje dvojaký výhľad – na juhu sa rozprestiera vábivý hustý les, na severe stoja vysoké holé kopce, na ktorých sa na jar budú pásť stáda jeleňov.

V dome sa nesvieti, no z kozuba sa šíri oranžová žiara. Kúsok po kúsku si vyzlečiem zimnú výbavu a cez malú

obývačku nečujne prejdem do spálne, ale nie do svojej. Nehybne leží v posteli, v tme sa vynímajú jej obrisy. Všuchnem sa k nej. Ak sa aj zobudila, nedala nič naja-vo. Nadýchnem sa jej upokojujúcej vône – je stále rovnaká, nezmenilo ju ani to, čo prežila. Zaborím prsty do sestriných svetlých vlasov a v jej bezpečnej prítomnosti pokojne zaspím. Ona mala byť z nás dvoch odmalička tá silnejšia.

2

JEMNE, hovorí ocko.

Malými rúčkami pevne zvieru opraty. Na konskom chrbte vyzerá drobná, je príliš drobná, určite ju zhodí.

Jemne.

Ocko ju spomalí, na chrbát jej priloží dlaň a pritlačí ju k zvieratu.

Musíš ho cítiť. Musíš precítiť tlkot jeho srdca.

Žrebec bol ešte nedávno slobodný a v hĺbke duše sa svojej slobody celkom nevzdal, no keď sa k nemu takto pritisne – jemne, ako hovorí ocko –, zrazu sa upokojí.

Sedím obkročmo na plote ohraničujúcim cvičisko a sledujem ich. Dotýkam sa drsného dreva, pod necht sa mi zadrela trieska. Aj ja som na koni, som moja sestra, tisnem sa k teplému, chvejúcemu sa chrbtu mocného zvierata, pridrža ma otcova ruka. Som aj otcovou rukou, aj žrebcom, na chrbte cítim ľahký náklad a v ústach chladný kov.

Všetky tvory poznajú lásku, povie ocko. Aggie objíme koňa nežnejšie a zároveň prudšie. Nezhodí ju.

Žrebec v ružovkastom podvečernom svetle zdvihne hlavu – zachytil pach, ktorý k nemu priniesol vietor.

Kopytom zahrabe v zemi. Otočím sa, pohľadom skúmam líniu stromov.

Len pokoj, upokojuje ocko koňa aj dcéru. Ale ja viem, že je neskoro. Videla som, ako nás z lesa uprene pozoruje pár očí.

Naše pohľady sa stretnú, na okamih sa stanem vlkom.

Kôň sa za mojím chrbtom vzpiera a moja sestra padá...

Zmätená sa zobudím zo sna. Sníva sa mi často – nie je to len sen, ale aj spomienka. Chvíľu ostanem ležať v posteli, spomínam, ale deň nepočká, cez okno už vniká dnu svetlo, musím zobudiť sestru.

„Dobré ráno, miláčik,“ šepkám, odhrňam jej vlasy z tváre a opatrne jej pomáham vstať. Dá sa odvieť do kúpeľne a dovolí mi, aby som ju vyzliekla a posadila do vane. „Vonku svieti naozajstné slnko,“ prihovorím sa jej. „Umyjeme ti vlasy, a ak budeš chcieť, môžeš si sadnúť von a nechať ich vyschnúť.“ Aggie to nadovšetko zbožňuje, no týmito slovami klamem nás obe – dobre viem, že dnes von nepôjde.

„Vlky prežili cestu a už sú v ohradách,“ rozprávam a šampónom jej masírujem hlavu. „Budú sa chcieť vrátiť domov.“

Aggie neodpovedá. Má zlý deň, to znamená, že môžem rečniť, koľko chcem, a ona bude len apaticky hľadiať niekam, kam ja nikdy nedovidím. No rozprávam ďalej, možno ma na tom vzdialenom mieste počuje.

Aggie má husté dlhé svetlé vlasy ako ja. Keď jej do zamotaných prameňov dôsledne vtieram kondicionér, uvažujem, či predsa len nemala pravdu a nebolo by lepšie ich ostriať. Teraz ju už vôbec nezaujímajú, no napriek tomu, koľko úsilia ma stojí starať sa o ne, nevede-

la by som sa prinútiť, aby som jej ich odstrihla. Vždy bola známa svojou bujnou hrivou a ja som jej ju celý život česala, zapletala a zastrihávala.

„Keby sme ich nepreviezli cez oceán, možno by sa im to aj podarilo.“ Pomôžem Aggie z vane, poutieram ju, oblečiem jej teplé, pohodlné šaty, usadím ju pred kozub a začnem pripravovať raňajky. „Šestka a Deviatka sa do seba zatiaľ nezaľúbili,“ poviem. „No ani jeden druhého nezabili.“ Tie slová mi z úst vyšli tak prirodzene, až som sa zhrozila. Vari je láska vždy takáto? Nevyhnutne so sebou nesie hrozbu smrti?

No Aggie si nespomenula na to, na čo ja. Je prídaleko, aby ju moje slová zasiahli. Chcem ísť za ňou tam, kam odchádza, no zároveň sa toho miesta bojím. A bojím sa aj dňa, keď sa odtiaľ prestane vracaf.

Nezje vajíčka, ktoré som jej položila k lakťu. Nevládze, je príliš unavená, duševne vyčerpaná. Pomaly a jemne jej kefumem vlhké vlasy a ďalej jej rozprávam o vlkoch, lebo okrem nich nemám nič – len zúrivosť.

Modrá chalúpka stojí neďaleko základného tábora. Domček aj tábor sa nachádzajú na okraji lesa Abernethy, jedného z posledných pozostatkov prastarého Kaledónskeho lesa, ktorý vznikol po skončení doby ľadovej. Práve medzi týmito starými stromami, ktoré sú súčasťou súvislého deväťtisícročného evolučného reťazca, sme postavili najbližšiu ohradu pre vlky. Vypustili sme do nej vlky číslo šesť, deväť a trinásť. Ak vytvorí svorku, nazveme ju abernethyovská podľa ich nového domova. V okolí stojí zopár domov, no za nami sa rozprestierajú sýtozelené pastviny, využívané mnohými ovčiami farmami, ktoré nás delia od najbližšieho mesta. Nie je to práve ideálne miesto na nasadenie novej vlčej svorky, no v Škótskej

vysočine sa územie bez oviec hľadá len ťažko a tak či onak, vlky neostanú tam, kam sme ich umiestnili. Dúfam, že uprednostnia úkryt, ktorý im poskytuje les. Za týmito chladnými borovicovými lesmi sa týči pohorie Cairngorms, kde, ako som sa dozvedela, leží divoké srdce Škótskej vysočiny, kam nechodia ovce a nevedú cesty. Tam sa možno bude vlkom páčiť.

Kúrenie v aute hreje na maximum. Cesta je zľadovatená, padá ľahký sneh pripomínajúci jemnú čipku. Jazda po priestrannej krajine je prekrásna – pred očami mám úbočia kopcov, kľukaté zamrznuté rieky, pásy hustého lesa.

Keď mi do cesty vbehne čierny kôň, v prvej chvíli mi napadne, že som si ho vymyslela. Chvost sa za ním ťahá ako tmavá kométa. Prudko dupnem na brzdu, až auto dostane šmyk. Urobí polkruhovú otočku a zastane v protismere uprostred cesty práve vo chvíli, keď kôň zmizne medzi stromami.

So stiahnutou hrudou opatrne zaparkujem na krajnici.

S hukotom sa pri mne pristaví nákladné auto. Z okna na strane vodiča, otvoreného len na pol prsta, sa ozve mužský hlas: „Nič sa vám nestalo?“

Pokrútim hlavou.

„Videli ste koňa?“

Ukážem mu, ktorým smerom bežal. „No dopekla,“ povie vodič a nákladiak na moje veľké prekvapenie bez váhania zide z vozovky a nasleduje ho. Zhrozene hľadím, ako sa šmýka po snehu. Pozriem na hodinky, vyskočím z auta a vyberiem sa po stopách pneumatík. Nie je to ťažké, nákladiak za sebou nechal hlboké brázdy.

Spustí sa hustý sneh, svet mi mizne pred očami. Pohnám sa, meškám do práce, ale pokračujem. Zdvih-

nem hlavu a pozriem nahor, na pery a mihalnice mi dopadajú snehové vločky. Načiahnem sa za chladnou kôrou brezy, pripomína papier. Spomeniem si na chvíľu, keď okolo mňa dýchalo štyridsaťtisíc osík, jasne vidím ich sýtožlté neopadané koruny a v ušiach mi znie jeho hlas: *Zomiera. Zabíjame ho.*

V diaľke začujem výkrik.

Spomienka sa rozplynie, rozbehnem sa. Miniem odstavený nákladiak a vojdem do vysokého snehu, ktorý narúšajú len mužove stupaje a odtlačky kopýt splašeného koňa. Spotená dobehnem k zamrznutej rieke, vyzerá ako úzky pás ľadu medzi strmými brehmi.

O čosi ďalej sa črtajú mužove tmavé obrysy. Dolu na ľade stojí kôň.

Aj na tú diaľku cítim ostrý chlad pod jeho kopytami. Muž je vysoký, no pod toľkými vrstvami zimného oblečenia z neho veľa nevidieť. Vlasy má krátke, rovnako tmavé ako bradu. Po jeho boku pokojne sedí čierno-biela kólia. Muž sa ku mne otočí.

„Viete, že toto je chránený les?“ opýtam sa ho.

Prekvapene sa zamračí.

Ukážem na jeho nákladiak a neporiadok, ktorý narobil. „Neprekáža vám, že porušujete zákon?“

Premeria si ma a usmeje sa. „Môžete ma udať, no najprv sa musím postarať o tohto koňa,“ povie so silným škótskym prízvukom.

Obaja pozrieme na kobyľu na ľade. Snaží sa príliš nezaťažovať predné kopyto.

„Na čo čakáte?“ opýtam sa.

„Mám chromú nohu. Už by som sa odtiaľ nedostal. No ten ľad nevydrží večne.“

Povrch rieky pokrývajú drobné praskliny, pri každom pohybe koňa sa šíria ďalej.